

Kirkjugarður

á Svínaryggi

Óli Jacobsen
olijacobsen@post.olivant.fo

Húsini hjá Jakku í Fútastovu gjørdust parkeringspláss hjá Mariu Poulsen

Lorvíkingurin Jakku gjørdist handilsmaður í Havn og í Oyndarfirði. Hann var eisini løgtingsmaður

Jacob Frederik Olsen av Toftanesi í Lorvík var ungur, tá ið hann fór til Havnar at nema sær handilskunnleika. Hann var í læru hjá Jørgen Bech & Sønner, ið høvdu handil í Fútastovu, har íslenska sendistovan er í dag.

Í 1893 varð hann sendur til Oyndarfjarðar at standa fyri Vikahandlinum.

Hetta var ein av teimum stóru handlunum tá í tíðini.

Hetta var fyrsti úthandil hjá Jørgen Bech & Sønner í Klaksvík, sum varð leiddur av Johan C. Djurhuus, betri kendur sum Faktorin. Hesin úthandil var í 1893 nóg stórsti úthandil hjá fyrítøkuni.

Uprunaligi leiðarin av hesum handli í Oyndarfirði var Klæmint Høgnesen. Tað eydnaðist honum at

skapa eitt stórt handilsvirki í Oyndarfirði, sum fekk úthandlar í Fuglafirði, Elduvík og Gjógv.

Í Oyndarfirði var sera nógv virksemi í handlinum. Her var nógvur útróður og nógvur fiskur. Eisini hevði handilin skip. Alt hetta gav nógv arbeiði í bygdini. Tað komu upp til 80 fólk úr Fuglafirði at arbeiða uppá fisk um sumrini. Tað tók hálvan annan tíma at ganga hvønn vegin, og lønin var 1 króna um dagin.

Høgnesen hevði handilin fram til 1893, tá ið Jákup tekur við. Hann var framvegis stórir tá, men nú vóru komnir kappingarneytar, sum høvdu tikið nakað frá honum.

Bygdi nýggjan handil

Jákup hevði nógv at liva upp

til. Tá hann hevði verið í Oyndarfirði í nøkur ár, var farið undir at byggja handilin út.

Í roknskaparbókunum hjá Klaksvíkshandlinum sæst, at teir eru farnir at gera ein bygning niðan úr tí gamla.

Tað er í juni 1899, at vit fyrstu ferð síggja, at løn er útgoldin. Palli Joensen á Breyt og Símin Joensen í Heimistovu í Garðshorni fáa fyri tað mesta 2 krónur um dagin, men onkran dag 3 krónur, og so onkran hend- inga dag 3,50 kr. Tað kemur fyri, at minni er útgoldið, men tað er ongastaðni viðmerkt, hvussu nógvar tímar, teir hava arbeitt.

Tann sum stóð fyri arbeið- inum var Símun Eldevig. 4. august 1899 fekk hann kr. 56,50 og afturat tí innivist.

6. september var komið so mikið langt, at trappan var smíðað. Hon er úr eik. Hana hevur Símun Eldevig eisini smíðað, og 3 dagar seinni fær hann 35 krónur í arbeiðsløn. Eitt sindur seinni hevur Palle á Breyt tjørað. Uppgerðin av kostnaðin av hesi nýbygging vísir, at útreiðslurnar hava verið kr. 908,84 krónur, sum verða skuldskrivaðar Jørgen Bech & Sønner. Hesin handil er í skjølum altíð nevndur Nýggi handil.

Álitismaður um ein háls

Tey árinu Jacob Olsen var í Oyndarfirði hevur hann tikið lut í øllum viðurskiftum í bygdini. Tað hendi so nógv á tí mentunarlaga økinum hesi árinu. Tað sær út, sum at hann hevur stuðlað teimum, ið høvdu hug at gera nakað. Við síni vøkru skrift hevur hann tikið sær av øllum tí skrivliga, og tað er ordan í.

Jacob var formaður í forstandarskapinum í fleiri ár, og løgtingsmaður var hann í tveyr skeið. Áðrenn floksbýtið sat hann á tingi frá 1903-1906, og frá 1910-1914 var hann valdur fyri sambandsflokkin.

Jacob var føddur 25.2.1870 í Lorvík, sonur Óla Olsen, bónda í Innistovu á Toftanesi og Cathrinu Malenu Biskops-

tøe norðan úr Vági. Hon var systir Marin Malenu, konu Klæmint Høgnesen, men sum tey yngri systkini doypt Biskopstøe.

Jakku er í Oyndarfirði inntil 1907. Eftir hann vóru fleiri leiðarar í handlinum til Henrietta, dóttir Klæmint Høgnesen, tekur við.

Afturkomin til Havnar fór Jacob at arbeiða á fúta- skrivstovuni. Tá komu tey at búgva í húsinum á horn- inum Sverrisgøta/Tórsgøta, har Herluf og Tomasía Arna- son saman við Edmund og Judith Jacobsen høvdu handil við andaligum bókum og bókbindaraverkstað í kjallaranum.

Hesi húsini eru burtur nú, og á grundini er parker- ingspláss hjá handlinum Maria Poulsen.

Fingu seks synir

Jacob giftist við Ingu Poulsen, 1865-1930, úr Knútsstovu í Havn. Tey fingi seks synir. Teir báðir elstu vórðu føddir í Havn, hinir í Oyndarfirði. Teir vóru:

1. Olaf Frits, 1893-1973, giftist við Mariu Mikkelsen úr Klaksvík (1893-1961). Tey búðu í Havn.

2. Karl, 1895-1944, ógiftur.

3. Johannes Sigurd Frants (1897-1951), var frá 1927-1930 sýslumaður í Norðoyggjum. Hann giftist við Mariu Bærent- sen (1900-1945) úr Havn.

4. Napoleon Olsen, Bona, 1899-1982. Var í nógv ár bakameistari hjá Frants Restorff. Giftist við Armgard Egholm f. 1897.

5. Jacob Christian Ferdin- and Olsen, kallaður Zahle, 1902-1963, giftist við Birthe Helene Djurhuus, 1919-2000, úr Hósvík

6. Ingvald Olsen, 1905-1981, var giftur við Rosu, og tey búðu í Keypmannahavn.

Jákup Zahle, kendur málari og sniðgevi

Tann kendasti av synunum hjá teimum báðum mundi vera Jákup C. F. Olsen, van- ligu róptur Jákup Zahle.

Hann starvaðist mest sum alla sína tíð sum postboð og

INGER CHRISTINE OLSEN
F. POULSEN
F. 15. JUNI 1865
D. 15. MARTS 1930

JACOB FREDERIK OLSEN
F. 25. FEBRUAR 1870
D. 10. MARTS 1934

TRÚFØST TIL DEYÐAN
SÁRLIGA SAKNAÐI
GUD ER KÆRLEIKI

Inga og Jákup Olsen saman við synunum. Standandi f.v. Napoleon (Bona), Jacob (Zahle), Jákup, Frants og Carl Sitandi: Ingvald, Inga og Olaf

seinni sum yvirpostboð. Í fritíð síni starvaðist Zahle eisini sum teknari og mynda- málari við mongum mynda- framsýningum her í Havn. Eisini gjørdi hann seg gald- andi innan Sjonleikarahúsið, frá tí, tað var stovnað. Har gjørdist hann nevndarlim- ur í 1930 og seinni nevndar- formaður.

Hann hevði eisini fjøl- broyttan áhuga fyri mentan og list. Frá hesum arbeiði kom Jákup Olsen at kenna William Heinesen, og teir gjørdust vinmenn og listar- ligir arbeiðsfelagar.

Jákup Olsen dugdi væl við litum og fekst við at tekna og mála. Serliga gjørdi hann vart við seg sum leikpalla- málari. Hansara leikpallar vóru ein livandi partur av sjónleikinum, sum onkur hevur tikið til. Men Jákup Olsen kann eisini sigast at vera okkara fyrsti sniðskapari ella designari. Hann teknaði til tíðarrit, jólabløg og lesi- bækur og skar bókakápur í linoleum. Eisini teknaði hann skreytbløg, jólakort,

blaðhøvd, pengaseðlar, bú- merki og etikettir. Helst eru fleiri sum ikki vita, at tað var Jákup Olsen, sum gjørdi búmerkið hjá eitt nú Havnar Hornorkestri, H. N. Jacobsens Bókahandli, Tórshavnar Sjómansheimi og sodavatns- og øletikettirnar hjá Restorffs Bryggjarí.

Jákup Olsen, sum sjálvur var listamálari, var saman við William Heinesen millum teir fyrstu, sum skipaðu fyri listaframsýningum í Havn. Á einari framsýning í tjúgunum var eisini Mikines umboðaður, hóast hann tá ikki var vorðin viðgittin.

Keldur:

Johan R. Jacobsen
Freydis Poulsen
Landsbókasavnið

Komandi hósdag

verður greitt frá Johan Paula Samuelsen, sum var í danska sjóverjuni, og sum doyði bert 27 ára gamal

Feðgarnir Jacob og Jacob Zahle

Fiskafólk inni í Vikum í Oyndarfirði

Ein av kendu tekningunum hjá Jákupi Zahle